

B.Ed. Semester - 4 (CBCS) Examination
Oct/Nov -2020 [NEW COURSE]
Knowledge and Curriculum(Core)

Time: 2:00 Hours

Marks: 56

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧** નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૧૦)
૧. કૌશલ્ય એટલે શું?
 ૨. પ્રશિક્ષણ એટલે શું?
 ૩. પ્રવૃત્તિકેન્દ્રી અભિગમ એટલે શું?
 ૪. સંસ્કૃતિની એક વ્યાખ્યા આપો.
 ૫. ગાંધીજીના મતે શિસ્ત એટલે શું?
 ૬. ક્રિયા દ્વારા શિક્ષણ એટલે શું?
 ૭. લોકશાહીની કોઈએક વ્યાખ્યા આપો.
 ૮. આધુનિકતા એટલે શું?
 ૯. બાળકેન્દ્રી શિક્ષણ એટલે શું?
 ૧૦. ક્રિયા દ્વારા શિક્ષણના બે ઉદાહરણ આપો.
- પ્રશ્ન-૨** નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ૦૯ પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો. (૧૮)
૧. સામાજિક પરિવર્તન એટલે શું? તેની વ્યાખ્યા આપો.
 ૨. તર્ક અને માન્યતા વચ્ચેનો ભેદ જણાવો.
 ૩. ડો. આંબેડકરના મતે સમાનતાનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
 ૪. લોકશાહી શિક્ષણ માટેની બે પ્રવૃત્તિઓ વર્ણવો.
 ૫. વ્યક્તિ સ્વાતંત્ર્યનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
 ૬. શિક્ષણનો જ્ઞાનાત્મક આધાર એટલે શું?
 ૭. ટાગોરના મતે શિક્ષક કેવો હોવો જોઈએ? સ્પષ્ટ કરો.
 ૮. જ્ઞાન અને માહિતી વચ્ચે બે તફાવત આપો.
 ૯. ટાગોર અનુસાર શિક્ષણ પદ્ધતિનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
 ૧૦. તાર્કિક વિચારણા એટલે શું? વ્યાખ્યા આપો.
 ૧૧. અભ્યાસક્રમનો ખ્યાલ ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.
 ૧૨. ઔદ્યોગિકીકરણથી આવેલા બે સામાજિક પરિવર્તનો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૩** નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ૦૫ પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો. (૨૦)
૧. સામાજિક પરિવર્તનમાં શિક્ષણની ભૂમિકા સમજાવો.
 ૨. આધુનિકતા અને શિક્ષણ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.
 ૩. પ્લેટોના મતે સંવાદ દ્વારા શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
 ૪. પ્રવૃત્તિ કેન્દ્રી શિક્ષણ વિષે ગાંધીજીના વિચારો સ્પષ્ટ કરો.
 ૫. જે.કૃષ્ણમૂર્તિના મતાનુસાર જ્ઞાનનું સ્વરૂપ કેવું હોઈ શકે?
 ૬. સમાજ અને શિક્ષણનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
 ૭. ટાગોરના મતે શિક્ષણનો અભ્યાસક્રમ કેવો હોવો જોઈએ? સમજાવો.

૧. ગાંધીજીના મતે શિક્ષણની સંકલ્પના સમજાવી અભ્યાસક્રમ અને શાળા સંદર્ભે તેઓના વિચારો વિસ્તારપૂર્વક સ્પષ્ટ કરો.
૨. જોહન ડ્યુઈએ જણાવેલ શિક્ષણ અભિગમની સંકલ્પના આપી તેના પ્રકાર અને તેની ઉપયોગીતા સમજાવો.
૩. શિક્ષણના જ્ઞાનાત્મક આધારો તરીકે નીચેના મુદ્દાઓની સવિસ્તર ચર્ચા કરો.
(અ) જ્ઞાન અને કૌશલ્ય (બ) શિક્ષણ અને પ્રશિક્ષણ

English Version

Que-1 Answer the following questions in short. (10)

- (1) Define Skill.
- (2) What is Training?
- (3) What does an activity-based approach mean?
- (4) Give one definition of Culture.
- (5) What is discipline in the words of Gandhiji.
- (6) What is learning by doing?
- (7) Give one definition of Democracy.
- (8) What is Modernization?
- (9) Define Child-centered Education.
- (10) Give two illustrations of learning by doing approach.

Que-2 Answer any nine questions from the following. (18)

- (1) What is Social Change? Give its Definition.
- (2) Narrate the difference between Logic and Belief.
- (3) Explain the concept of Equality in the words of Dr Ambedkar.
- (4) Describe two activities for Democracy Education.
- (5) Explain the concept of Individual Freedom.
- (6) What do you understand by Cognitive Base of Education?
- (7) How should be a teacher according to Tagore? Explain.
- (8) Give two differences between Knowledge and Information.
- (9) Explain the concept of teaching method according to Tagore.
- (10) What is logical thinking? Define it.
- (11) Explain the concept of Curriculum in brief.
- (12) Describe two social changes resulted from Industrialization.

Que-3 Answer in detail any five questions from the following. (20)

- (1) Elaborate the Role of Education in bringing Social Change.
- (2) Explain the Relation between Modernization and Education.
- (3) Explain the concept of dialectic method of teaching according to Plato.
- (4) What are the views of Gandhiji on activity oriented education?
- (5) How should be the nature of knowledge according to J. Krishnamurti?
- (6) Explain the Relation of Society and Education.
- (7) How should be the Curriculum of education according to Tagore?

Que-4 Answer in detail any on questions from the following. (08)

- (1) Define the Concept of Education according to Gandhiji. Elaborate his views on Curriculum and School in detail.
- (2) What is the concept of teaching approach according to John Dewey? Discuss its types and utility in detail.
- (3) Discuss the following points as the cognitive bases of education.
(a) Knowledge and Skill (b) Education and Training
